

DIREKTĪVAS

PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2016/1065

(2016. gada 27. jūnijs),

ar ko attiecībā uz vaučeriem piemērojamo režīmu groza Direktīvu 2006/112/EK

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 113. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc tiesību akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Padomes Direktīva 2006/112/EK ⁽³⁾ paredz noteikumus par preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas laiku un vietu, summu, kurai uzliek nodokli, pievienotās vērtības nodokļa (PVN) iekasējamību un atskaitīšanas tiesībām. Taču šie noteikumi nav pietiekami skaidri vai aptveroši, lai nodrošinātu konsekveni attiecībā uz nodokļa režīmu darījumos, kas saistīti ar vaučeriem, un tāpēc rodas nevēlama ietekme uz iekšējā tirgus pienācīgu darbību.
- (2) Lai nodrošinātu noteiktu un vienādu režīmu, konsekveni ar principiem, kas attiecas uz vispārēju nodokli par patēriņu, kas tieši proporcionāls preču un pakalpojumu cenai, lai novērstu nekonsekveni, konkurences izkropļojumus, nodokļa dubultu uzlikšanu vai nodokļa neuzlikšanu un lai samazinātu risku, ka notiks izvairīšanās no nodokļu maksāšanas, ir vajadzīgi īpaši noteikumi par PVN piemērošanu vaučeru gadījumā.
- (3) Ņemot vērā no 2015. gada 1. janvāra piemērojamos jaunus noteikumus par pakalpojumu sniegšanas vietu telekomunikāciju, apraides un elektroniski sniegtiem pakalpojumiem, ir vajadzīgs kopīgs risinājums vaučeriem, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz vaučeriem, ko piegādā starp dalībvalstīm, nerastos neatbilstības. Šajā sakarā ir ļoti būtiski ieviest noteikumus, ar ko precizē PVN režīmu vaučeriem.
- (4) Šiem noteikumiem vajadzētu attiekties tikai uz tiem vaučeriem, kurus var izmantot preču vai pakalpojumu iegādei. Tomēr šiem noteikumiem nevajadzētu attiekties uz instrumentiem, kas turētājam, iegādājoties preces vai pakalpojumus, dod tiesības uz cenu atlaidi, bet nedod tiesības saņemt šādas preces vai pakalpojumus.
- (5) Noteikumiem attiecībā uz vaučeriem nebūtu jāizraisa nekādas izmaiņas PVN režīmā attiecībā uz transporta biļetēm, kino un muzeju ieejas biļetēm, pastmarkām vai līdzīgiem instrumentiem.
- (6) Lai skaidri noteiktu, kas PVN nolūkā uzskatāms par vaučeri, un lai vaučerus nošķirtu no maksājumu instrumentiem, vaučerus, kas var būt fiziskā vai elektroniskā formātā, ir nepieciešams definēt, nosakot to būtiskās pazīmes, jo īpaši ar vaučeru saistītās tiesības un pienākumu to pieņemt kā atlīdzību par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu.

⁽¹⁾ OV C 45, 5.2.2016., 173. lpp.

⁽²⁾ OV C 11, 15.1.2013., 27. lpp.

⁽³⁾ Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.).

- (7) Ar vaučeriem saistīto darījumu PVN režīms ir atkarīgs no konkrētām vaučera iezīmēm. Tāpēc jānošķir dažādi vaučeru veidi, un atšķirības jānosaka Savienības tiesību aktos.
- (8) Ja PVN režīmu, ko attiecina uz pamatā esošo preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, precīzi var noteikt jau viena mērķa vaučera izdošanas brīdī, PVN vajadzētu būt iekasējamam par katru nodošanu, tostarp par viena mērķa vaučera izdošanu. Faktiskā preču nodošana vai faktiskā pakalpojumu sniegšana apmaiņā pret viena mērķa vaučeri nebūtu jāuzskata par patstāvīgu darījumu. Attiecībā uz vairāku mērķu vaučeriem ir jāprecizē, ka PVN būtu jāiekasē tad, kad notiek tādu preču piegāde vai pakalpojumu sniegšana, uz ko vaučers attiecas. Ņemot vērā minēto, PVN nevajadzētu uzlikt nevienai vairāku mērķu vaučeriem iepriekšējai nodošanai.
- (9) Attiecībā uz viena mērķa vaučeriem, kuriem nodokli var uzlikt nodošanas brīdī, tostarp brīdī, kad nodokļa maksātājs, kas darbojas savā vārdā, izdod viena mērķa vaučeri, katru nodošanu, tostarp brīdī, kad minēto vaučeri izdod, uzskata par tādu preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, uz ko attiecas viena mērķa vaučers. Minētajā gadījumā šādam nodokļa maksātājam būtu jāapreķina PVN par atlīdzību, kas saņemta par viena mērķa vaučeri saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 73. pantu. Ja, no otras puses, viena mērķa vaučerus izdod vai izplata nodokļa maksātājs, kas darbojas citas personas vārdā, netiktu uzskatīts, ka šis nodokļa maksātājs piedalās pamatā esošajā piegādē.
- (10) PVN būtu jāpiemēro tikai starpnieka pakalpojumiem vai atsevišķi sniegtiem pakalpojumiem, tādiem kā izplatīšanas vai veicināšanas pakalpojumi. Tādēļ, ja nodokļa maksātājs, kas nedarbojas savā vārdā, saņem jebkādu atsevišķu atlīdzību par vaučera nodošanu, minētajai atlīdzībai nodoklis būtu jāuzliek saskaņā ar parasto PVN režīmu.
- (11) Vairāku mērķu vaučeri gadījumā, lai nodrošinātu, ka PVN summa, kas samaksāta saistībā ar vairāku mērķu vaučeriem – ja PVN par pamatā esošo preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu tiek iekasēts, tikai vaučeri izmantojot, lai iegādātos preces vai pakalpojumus –, ir pareiza, neskarot Direktīvas 2006/112/EK 73. pantu, preču piegādātājam vai pakalpojumu sniedzējam PVN būtu jāmaksā, pamatojoties uz atlīdzību, kas samaksāta par vairāku mērķu vaučeri. Ja šādas informācijas nav, summai, kurai uzlied nodokli, vajadzētu būt vienādai ar naudas vērtību, kas norādīta uz paša vairāku mērķu vaučera vai saistītajos dokumentos, atskaitot PVN summu attiecībā uz piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem. Ja vairāku mērķu vaučers ir izmantots daļēji attiecībā uz preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, summai, kurai uzlied nodokli, vajadzētu būt vienādai ar attiecīgo atlīdzības vai naudas vērtības daļu, atskaitot PVN summu attiecībā uz piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem.
- (12) Šī direktīva neattiecas uz situācijām, kad galapatērētājs neizmanto vairāku mērķu vaučeri tā derīguma termiņa laikā, un atlīdzību, kas saņemta par šādu vaučeri, patur tirgotājs.
- (13) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, vaučeriem piemērojamo PVN noteikumu vienkāršošanu, modernizāciju un saskaņošanu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (14) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem dalībvalstīs apņemas gadījumos, kad tas nepieciešamības ziņā ir pamatoti, ziņojumam par saviem transponēšanas pasākumiem pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros ir paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un attiecīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.
- (15) Noteikumi attiecībā uz PVN režīmu vaučeriem būtu jāpiemēro tikai vaučeriem, kas izdoti pēc 2018. gada 31. decembra, un tie neskar dalībvalstu iepriekš pieņemto tiesību aktu spēkā esību un interpretāciju.
- (16) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Direktīva 2006/112/EK,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 2006/112/EK groza šādi:

1) direktīvas IV sadaļā iekļauj šādu nodaļu:

“5. NODAĻA

1. un 3. nodaļai kopīgi noteikumi

30.a pants

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “vaučers” ir instruments, par ko pastāv pienākums pieņemt to kā atlīdzību vai daļēju atlīdzību par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu un kam piegādājamās preces vai sniedzamie pakalpojumi vai potenciālo piegādātāju/sniedzēju identitātes ir vai nu norādītas uz paša instrumenta, vai ar to saistītos dokumentos, tostarp šāda instrumenta izmantošanas noteikumos;
- 2) “viena mērķa vaučers” ir vaučers, kam tā izdošanas brīdī ir zināma to preču piegādes vai to pakalpojumu sniegšanas vieta, uz ko vaučers attiecas, un PVN, kurš maksājams par šādām precēm vai pakalpojumiem;
- 3) “vairāku mērķu vaučers” ir vaučers, kas nav viena mērķa vaučers.

30.b pants

1. Ikvienu viena mērķa vaučera nodošanu, ko veic nodokļa maksātājs, kurš darbojas savā vārdā, uzskata par tādu preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, uz ko vaučers attiecas. Faktisko preču nodošanu vai faktisko pakalpojumu sniegšanu apmaiņā pret viena mērķa vaučeru, ko piegādātājs/sniedzējs pieņem kā atlīdzību vai daļēju atlīdzību, neuzskata par patstāvīgu darījumu.

Ja viena mērķa vaučera nodošanu veic nodokļa maksātājs, kas darbojas cita nodokļa maksātāja vārdā, minēto nodošanu uzskata par tādu preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, uz ko vaučers attiecas un ko veicis cits nodokļa maksātājs, kura vārdā nodokļa maksātājs darbojas.

Ja preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs nav tas nodokļa maksātājs, kas, darbojoties savā vārdā, ir izdevis viena mērķa vaučeru, tomēr tiek uzskatīts, ka šis piegādātājs/sniedzējs ir veicis ar minēto vaučeru saistīto preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu minētajam nodokļa maksātājam.

2. Faktiskai preču nodošanai vai faktiskai pakalpojumu sniegšanai apmaiņā pret vairāku mērķu vaučeru, ko piegādātājs/sniedzējs pieņem kā atlīdzību vai daļēju atlīdzību, uzliek PVN, ievērojot 2. pantu, turpretim nevienam iepriekšējam minētā vairāku mērķu vaučera nodošanu ar PVN neapliek.

Ja vairāku mērķu vaučera nodošanu veic nodokļa maksātājs, kas nav nodokļa maksātājs, kurš veic darījumu, kam uzliek PVN, ievērojot šā punkta pirmo daļu, jebkurai pakalpojumu sniegšanai, ko var identificēt, piemēram, izplatīšanas vai veicināšanas pakalpojumiem, uzliek PVN.”;

2) direktīvā iekļauj šādu pantu:

“73.a pants

Neskarot 73. pantu, summa, kurai uzliek nodokli par precēm, kas piegādātas, vai pakalpojumiem, kas sniegti attiecībā uz vairāku mērķu vaučeru, ir vienāda ar atlīdzību, kas ir samaksāta par vaučeru, vai – ja informācija par minēto atlīdzību nav pieejama – naudas vērtību, kas norādīta uz paša vairāku mērķu vaučera vai saistītajos dokumentos, atskaitot PVN summu attiecībā uz piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem.”;

3) XV sadaļā iekļauj šādu nodaļu:

“2.a NODAĻA

Pārejas pasākumi jaunā tiesību akta piemērošanai

410.a pants

30.a, 30.b un 73.a pantu piemēro tikai tiem vaučeriem, kas izdoti pēc 2018. gada 31. decembra.

410.b pants

Komisija vēlākais līdz 2022. gada 31. decembrim, pamatojoties uz informāciju, kas iegūta no dalībvalstīm, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei izvērtējuma ziņojumu par šīs direktīvas noteikumu piemērošanu attiecībā uz PVN režīmu vaučeriem, īpašu vērību piegriežot vaučeru definīcijai, PVN noteikumiem attiecībā uz nodokļa uzlikšanu vaučeriem izplatīšanas ķēdē un neizmantotiem vaučeriem, vajadzības gadījumā ziņojumu papildinot ar atbilstīgu priekšlikumu spēkā esošo noteikumu grozīšanai.”

2. pants

1. Dalībvalstis vēlākais līdz 2018. gada 31. decembrim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Tās piemēro minētos noteikumus no 2019. gada 1. janvāra.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 2016. gada 27. jūnijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
M.H.P. VAN DAM